

**QORTI CIVILI - PRIM' AWLA
(SEDE KOSTITUZZJONALI)
IMHALLEF**

**ONOR. DR JOANNE VELLA CUSCHIERI
B.A., MAG. JUR. (EUR. LAW.), LL.D.**

Illum t-Tlieta 31 ta' Ottubru , 2023

Kawza Numru: 1

Rikors Guramentat Numru:- 135/2022 JVC

**Anthony Micallef (id
474257M)
Vs
Avukat tal-Istat**

Il-Qorti,

Rat ir-rikors kostituzzjonali tar-rikorrent Anthony Micallef (id 474257M) li premetta u talab kif isegwi:

1. 'Illi wara li l-esponenti nhar it-2 ta' Frar 2017 kien gie mressaq quddiem il-Qorti tal-Magistrati (Malta) bhala Gudikatura Kriminali u akkuzat talli l-ewwel f'isem id-

Direttur Generali tad-Dwana li fil-31 ta' Jannar 2017 gewwa l-Figura wara intervent u tfittxija li saret mill-Ufficjali tad-Dwana u tal-Pulizija f'garaxx li jinsab fi Triq il-Grawwa, Fgura kantuniera ma Triq Santa Elia, instab f'dik il-gurnata, li xjentement kellu fil-pussess tieghu u/jew taht il-kontroll tieghu, kif ukoll laqa ghandu, zamm jew ukoll kellu b'xi mod x'jaqsam fil-garr, twarrib, habi jew depozt ta' sigaretti bla dazju, fi kwantita kif deskritt hawn taht, u dan, bil-hsieb li jigi ffrodat il-Gvern minn Dazji u t-Taxxa li jkun imiss jithallas fuqhom, jew biex tinheles xi prjbizzjoni jew limitazzjoni tad-Dwana dwar dawn is-sigaretti, li l-kartuna b'200 sigarett kull kartuna (Marlboro Gold), 10 kartuniet b'200 sigarett kull kartuna (Marlboro Red), 69 kartuna b'200 sigarett kull kartuna (Business Royals), kartuna b'200 sigarett (Winston Blue), 2 kartuniet b'200 sigarett kull kartuna (Benson &Hedges Gold), 4 kartuniet b'200 sigarett kull kartuna (Richman), 8 kartuniet b'200 sigarett kull kartuna (LM Blue), 20 kartuna b'200 sigarett kull kartuna (LM Red) u li dawn is-sigaretti li l-importazzjoni u l-pussess taghhom huwa pprojbit u/jew ristrett u/jew limitat ghandhom il-valur totali ta seba mija u hamsa u ghoxrin ewro (€725), dazju u tas-sisa, kif ukoll dazju tal-importazzjoni u taxxa fuq il-valur mizjud (VAT) li jammontaw ghall-erba-telef-mitejn u seba u sittin ewro u tmienja u disghin centezmu (€4,267.98c), erba mija u sbatax-il-ewro u sittin centezmu(€417.60c) u disa mija u tlieta u sebghin ewro u disghin centezmu (€973.60c) rispettivament fejn liema Dazji u Taxxa ma kienux gew imhalsa u jew kawtelati u li dan seh bi ksur ta' l-artikolu 60 (a), (b), (k), 62 (f)(g)(h)(i)(K), paragrafu (a) tal-Proviso tal-Artikolu 62, ta' l-Ordinanza tad-Dwana Kapitolu 37 u l-Artikolu 16 (1), (j) , 17 (1) (a) (d), Regolament 7 tat-Taqsima C fis-Sitt Skeda, tal-Att

dwar Dazju tas-Sisa Kapitolu 382 tal-Ligijiet ta Malta, kif ukoll li minhabba l-fatt li s-sigaretti huma soggetti ukoll ghat-Taxxa fuq il-Valur Mizjud (il-Vat) gie akkuzat ukoll f'isem il-Kummissarju tat-Taxxi fil-31 ta' Jannar 2017 gewwa l-Fgura wara ntervent u tfittxija li saret mill-Ufficjali tad-Dwana u tal-Pulizija f'garaxx li jinsab fi Triq il-Grawwa, Fgura kantuniera ma Triq Santa Elia, instab f'dik il-gurnata, xjentement kellu fil-pussess tieghu u/jew that il-kontroll tieghu, kif ukoll laqa ghandu, zamm jew ukoll kellu b'xi mod x'jaqsam fil-garr , twarrib, habi jew depozt ta' sigaretti bla dazju, fi kwantita kif deskritt hawn taht, u dan, bil-hsieb li jigi ffrodat il-Gvern minn Dazji u t-Taxxa li jkun imiss jithallas fuqhom, jew biex tinheles xi projbizzjoni jew limitazzjoni tad-Dwana dwar dawn is-sigaretti, 11 il-kartuna b'200 sigarett kull kartuna (Marlboro Gold, 10 kartuniet b'200 sigarett kull kartuna (Marlboro Red) , 69 kartuna b'200 sigarett kull kartuna (Business Royals), kartuna b'200 sigarett (Winston Blue), 2 kartuniet b'200 sigarett kull kartuna (Benson &Hedges Gold), 4 kartuniet b'200 sigarett kull kartuna (Richman), 8 kartuniet b'200 sigarett kull kartuna (LM Blue), 20 kartuna b'200 sigarett kull kartuna (LM Red) u li dawn is-sigaretti li l-importazzjoni u l-pussess taghhom huwa pprojbit u/jew ristrett u/jew limitat ghandhom il-valur totali ta' seba mija u hamsa u ghoxrin ewro (€725), dazju u tas-sisa, kif ukoll dazju tal-importazzjoni u taxxa fuq il-valur mizjud (VAT) li jammontaw ghall-erba-telef mitejn u seba u sittin ewro u tmienja u disghin centezmu (€417.60c) u disa mija u tlieta u sebghin ewro u disghin centezmu (€973.90c) rispettivament fejn liema Dazji u Taxxa ma kienux gew imhalsa u jew kawtelati u dan bi ksur tal-artikolu 80 ta' l-Att dwar it-Taxxa fuq il-Valur Mizjud u li l-istess Qorti giet mitluba tapplika

mutatis mutandis id- disposizzjonijiet tal-Artikolu 5 ta' l-Att kontra l-Money Laundering Kapitolu 373 tal-Ligijiet ta Malta hekk kif kontemplati fl-artikolu 23(A) tal-Kapitolu 9 tal-Ligijiet ta' Malta u b' sentenza moghtija mill- istess Qorti fl-istess Qorti fl-istess Qorti fl-istess jum tat-2 ta Frar 2017 huwa gie misjub hati u kkundannat ghall-piena ta' tmintax - il-xahar habs sospizi ghall-sentejn u multa komplessiva ta' erbatax-il-elf u sitta u hamsin ewro (€14,056).

2. Illi l-esponenti hassu aggravat mill-imsemmija u ntavola rikors tal-appell quddiem l-Qorti tal-Appelli Kriminali fejn fl-aggravji principali tieghu huwa s-sottometta "Illi l-aggravju huwa car u manifest u jikkonsisti fis-segwenti: a. Illi ghalkemm l-esponenti fl-istadju inizjali tal-proceduri r-registra l-ammissjoni tieghu huwa umilment jilmenta u jissottometti li l-pieni kif kontenuti fl-artikoli artikoli 60 (a), (b), (k), 62 (f)(g)(h)(i)(K), paragrafu (a) tal-Proviso tal-Artikolu 62, tal-ordinanza tad-Dwana Kapitolu 37 u l-Artikoli 16 (1),(j), 17 (1) (a) (d), regolament 7 tat-Taqsima C fis-Sitt Skeda, tal-Att dwar Dazju tas-Sisa Kapitolu 382 tal-Ligijiet ta' Malta huwa eccessiv u sproporzjonati u jmorru kontra L-Karta tad-drittijiet Fundamentali tal-Unjoni Ewropeja -Artikolu 49(3)): li jghid is-segwenti "Il-principji ta' legalita' u proporzjonalita' ta' reati u ta' pieni **1.** L-ebda persuna m'ghandha tigi kkundannata ghal xi att jew ommissjoni li, fiz-zmien meta sar jew saret, ma kienx jew ma kenitx reat skond il-ligi nazzjonali jew il-ligi internazzjonali. Lanqas m'ghandha tinghata piena akbar minn dik li kienet applikabbli fiz-zmien meta twettaq ir-reat. Jekk wara li twettaq ir-reat, il-ligi tipprovdi ghal piena inqas, dik il-piena ghandha tkun applikabbli. **2.** Dan l-Artikolu m'ghandux jippregudika l-process u l-piena ta' persuna hatja ta' att jew

ommissjoni li, fiz-zmien meta sar jew saret, kien jew kienet reat skond il-principji generali rikonoxxuti mill-komunita' tan-nazzjonijiet. 3. Is-severita' tal-piena m'ghandhiex tkun sproporzjonata ghar-reat."

3. Illi dan gie sottomess billi l-imsemmija ligijiet huma llum parti shiha mis-sistema legali tal-Unjoni Ewropeja.
4. Illi barra minn dan skond l-insenjament tal-gurisprudenza nostrali u cioe' Jason James Agius vs Avukat Generali kif deciza fis-6 ta' Ottubru 2020 u Il-Pulizija vs Ahmed Alhadi Khalleefah Suwah deciz fit-23 ta' Novembru 2020 ai termini tal-artikolu wiehed (1) tal-Ewwel Protokoll tal-Konvenzjoni Ewropea jistgha jigi trattat u konsiderat l-element ta' proporzjonalita u cioe "reasonable relationship of proportionality between the means employed and the aim pursued." Dan senjatament fid-dawl tas-sentenzi li nghataw minn dik l-Qorti Ewropea fejn qed jinghata ferm iktar piz lil aspekk tar-riforma kif ukoll li ma jkunx hemm applikazzjoni "awtomatika" ta' pjeni.
5. Illi ghalhekk l-esponenti umilment jissottometti li fuq livell guridiku, il-piena ma tistax tkun spororzjonata meta jittiehed in konjizzjoni r-reat u kull kaz huwa uniku, u jrid jigi ezaminat fil-parametri tieghu b'hekk l-impozizzjoni ta' sanzjoni kriminali hija bzonn jekk din tilhaq l-iskop tal-piena nflitta.

Ghaldaqstant l-esponenti salv kwalunkwe provvedimenti li din l-Onorabbli Qorti thoss xierqa u opportuna f'dan l-istadju umilment jitlob li din l-Qorti joghgobha

1. l-ewwel tiddikjara u tiddeciedi li artikoli 60(a)(b)(c)(k), 62(a)(b)(c)(k), 62(a)(b)(c)(d)(f)(g)(h)(i)(k), 68(1), 69 (1)(2), paragrafu (a) proviso Artikolu 62 tal-Kapitolu 37 tal-Ligijiet ta' Malta, l-Artikolu 16(1) u 17(a), Regolament 13, taqsima b, Regolament 7, Taqsima C, Sitt Skeda tal-Kapitolu 382 tal-Ligijiet ta' Malta u l-artikolu 80 tal-Kapitolu 406 tal-Ligijiet ta Malta huma anti-kostituzzjonali billi jmorru kontra id-drittijiet fundamentali
2. it-tieni li taghti lir-rikorrenti dawk ir-rimedji l-oħra kollha li jidhrilha li huma xierqa u opportuni fic-cirkostanzi. Bl-ispejjes kontra l-intimati.'

Rat ir-risposta tal-Avukat tal-Istat a fol. 7 et seq tal-process li taqra kif isegwi:

1. 'Qabel xejn, minn dak li qed jifhem l-esponent, ir-rikorrent qiegħed jgħid li l-pieni kontemplati fl-**artikolu 60(a), (b), (c) u (k), l-artikolu 68(1), l-artikolu 69(1) u (2) tal-Kap 37 tal-Ligijiet ta' Malta, l-artikolu 16(1) u 17(a) tal-Kap 382 tal-Ligijiet ta' Malta u l-artikolu 80 tal-Kap 406 tal-Ligijiet ta' Malta** jmorru kontra l-**artikolu 49(3) tal-Karta tad-Drittijiet Fundamentali tal-Bniedem tal-Unjoni Ewropea** u kontra l-ewwel artikolu tal-ewwel protokoll tal-Konvenzjoni Ewropea għaliex huma ħarxa wisq meta mqabbla man-natura tar-reat imwettaq;

Għalhekk, billi din l-azzjoni tikkoncerna s-siwi ta' ligijiet fiskali mil-lenti konvenzjonali u tal-Karta tad-Drittijiet Fundamentali tal-Unjoni Ewropeja, l-esponent jifhem li b'“Avukat Ġenerali”, ir-rikorrent qiegħed jirreferi għall-esponent Avukat tal-Istat;

2. Qabel mal-esponent jgħaddi għall-eċċezzjonijiet preliminari u għal dawk fil-mertu, iħoss li jkun xieraq li jagħti **sfond fil-qosor taċ-ċirkostanzi** kif svolgiew:

i) Minn tfittxija tal-Uffiċjali tad-Dwana gewwa garaxx fi Triq il-Grawwa, l-Fgura, nhar il-31 ta' Jannar, 2017, gew misjuba ammont sostanzjali ta' sigaretti tal-kuntrabandu, kif indikat fuq in-Nota ta' Qbid 45/2017 hawn annessa u mmarkata bhala **DOK AS 1**. Għal din is-sejba, kienu gew istitwiti proceduri kriminali fil-konfront tar-rikorrent fejn gie akkużat bil-ksur tal-provvedimenti tal-**Kap 37, 382 u 406 tal-Ligijiet ta' Malta**, talli *“xjentement kellu fil-pusses tiegħu u/jew taht il-kontroll tiegħu, kif ukoll laqa' għandu, zamm jew ukoll kellu b'xi mod x'jaqsam fil-garr, twarrib, ħabi jew depożt ta' sigaretti bla dazju, u dan bil-ħsieb li jiġi ffrodat il-Gvern minn Dazju u t-Taxxa li jkun imiss jithallas fuqhom, jew biex tinħeles xi projbizzjoni jew limitazzjoni tad-Dwana dwar dawn is-sigaretti”*;

- ii) Għal dawn l-akkużi, ir-rikorrent ressaq l-ammissjoni inkondizzjonata tiegħu, u b'hekk, nhar it-2 ta' Frar, 2017, ġie kkundannat għal "(a) *prigunjerija ta' tmintax-il xahar (18) sospiża għal żmien sentejn (2) ai termini tal-artikolu 28A tal-Kap 9 tal-Liġijiet ta' Malta; u (b) multa komplessiva ta' EUR14,056.74, li terz minnha ossia EUR4,685.58 huma pagabbli minnufih bħala dejn ċivili lid-Direttur Ġenerali (Dwana), il-bilanċ ossia EUR9,371.16 jitqies bħala multa skont il-liġi*";
- iii) Sussegwentement, fit-13 ta' Frar, 2017, ir-rikorrent ressaq appell quddiem il-Qorti tal-Appell Kriminali (liema appell għadu pendent), fejn sejjes l-appell tiegħu proprju fuq il-piena, fejn jargumenta li din hija waħda sproporzjonata meta mqabbla mar-reat kommess;
3. B'mod **preliminari**, għal dak li għandu x'jaqsam mal-ewwel talba rikorrenti, l-esponent iħossu doveruż li jippreċiża li r-rikorrent ma ġiex imressaq fuq l-artikoli kollha imsemmija fl-ewwel talba tiegħu. Fil-fatt, tul ir-rikors tiegħu, ir-rikorrent isemmi l-artikoli tal-liġijiet rilevanti għall-każ tiegħu, iżda għal xi raġuni imbagħad fl-ewwel talba tiegħu jagħmel referenza għal artikoli oħra tal-liġi li ma jolqtux iċ-ċirkostanzi tal-każ tagħna;

Ir-rikorrent tressaq quddiem il-Qorti tal-Magistrati (Malta) bhala Qorti ta' ġudikatura Kriminali bi ksur tal-**artikoli 60(a)(b)(k), 62(a)(f)(g)(h)(i)(k) tal-Ordinanza tad-Dwana Kap 37, artikoli 16(1)(j), 17(1)(a)(d), Regolament 7 tat-Taqsima Ċ fis-Sitt Skeda, tal-Att dwar Dazju tas-Sisa Kap 382, u l-artikolu 80 tal-Att dwar it-Taxxa fuq il-Valur mizjud Kap 406 tal-Ligijiet ta' Malta;**

Għalhekk, ir-rikorrent għandu jiddikjara r-raġuni wara t-tismija tal-**paragrafu (ċ) tal-artikolu 60, tal-paragrafi (b)(ċ)(d) tal-artikolu 62, u tal-artikoli 68(1) u 69(1)(2) tal-Kap 37 tal-Ligijiet ta' Malta,** u jekk wara kollox, huwiex qieghed jinsisti fuq it-tismija tagħhom. Fiċ-ċirkostanzi, l-esponent qieghed jirriserva l-jedd li jressaq eċċezzjonijiet ulterjuri f'każ li r-rikorrent jibqa' jinsisti fuq it-tismija ta' dawn l-artikoli fl-ewwel talba tiegħu;

4. Ta' natura **preliminari** wkoll, l-esponent jishaq li l-azzjoni tar-rikorrent hija bikrija u għaġġelija ġjaladarba kien hemm u għad hemm rimedji ordinarji adegwati u effettivi. Kif jingħad ripetutament fil-ġurisprudenza tagħna, rimedju adegwat u effettiv ma jfissirx li jrid ikollu l-eżitu mixtieq mir-rikorrent. Il-proċeduri penali fil-konfront tar-rikorrent għadhom mhux konkluzi, liema proċeduri qegħdin fi stadju t'appell. Dawn il-proċeduri penali ġew istitwiti skont is-

salvagwardji kollha necessarji, u r-rikorrent inghata l-jedd li jiddefendi lilu nnifsu mill-akkużi, tant li anke ressaq rikors t'appell. Jekk għall-grazzja tal-argument biss, il-Qorti tal-Appell Kriminali kellha tvarja l-piena, din l-azzjoni tkun saret għalxejn;

Maghdud ma' dan, għal dak li għandu x'jaqsam mal-oġġetti maqbuda, ir-rikorrent kien fil-posizzjoni libera li jinqeda bil-jedd mogħti lilu skont l-**artikolu 72 tal-Kap 37** u l-**artikolu 28 tal-Kap 382 tal-Liġijiet ta' Malta** sabiex jikkontesta l-qbid tal-oġġetti, liema jedd - għar-raġunijiet tiegħu - għażel li jitlaq;

Logikament, din l-azzjoni m'hija xejn għajr tentattiv iddisprat u fieragħ sabiex ir-rikorrent iwahhal il-proċess ġuridiku fil-konfront tiegħu *in extremis*, u għalhekk qiegħed konvenjentmenet jinqeda bl-argument tal-proprozjonalita` bħala l-aħħar karta tiegħu sabiex bl-interċessjoni ta' din l-Onorabbli Qorti jittenta jibdel l-eżitu ġuridiku fil-konfront tiegħu;

Għalhekk fid-dawl ta' dawn ir-rimedji ordinarji u t-tentattiv tar-rikorrent li jistultifika il-proċess penali fil-konfront tiegħu, l-esponent qiegħed umilment jistieden lil din l-Onorabbli Qorti sabiex toqgħod lura milli tinqeda bis-setgħa

kostituzzjonali tagħha taht l-**artikolu 46(2) tal-Kostituzzjoni** u l-*proviso* tal-**artikolu 4(2) tal-Kap 319 tal-Ligijiet ta' Malta**;

5. Subordinatament, u mingħajr preġudizzju għas-suespost, ir-rikorrent irid juri li l-**artikolu 49(3) Karta tad-Dirttijiet Fundamentali tal-Unjoni Ewropeja** huwa applikabbli għal każ tagħna skont dak li jikkontempla l-**artikolu 51 tal-istess Karta**. F'kull każ, il-piena li jista' jehel ir-rikorrent jekk kemm-il darba l-Qorti tal-Appell Kriminali tiċhad l-appell tar-rikorrent, ma tistax titqies li hija eċċessiva u/jew sproporzjonata;

6. Subordinatament u mingħajr preġudizzju għall-premess, u fil-mertu, il-ligijiet attakkati la jiksru l-**artikolu 49(3) tal-Karta tad-Drittijiet Fundamentali tal-Unjoni Ewropeja**, u wisq anqas l-**ewwel artikolu tal-ewwel protokoll tal-Konvenzjoni Ewropeja**, u dan għar-raġunijiet li ġejjin li qed jiġu msemmija mingħajr preġudizzju għal xulxin:
 - i) Għal dak li għandu x'jaqsam mal-**ewwel artikolu tal-ewwel prokotoll tal-Konvenzjoni Ewropeja**, huwa rikonoxxut li l-Istat għandu jedd li jwettaq dawk il-ligijiet li jidhrulu xierqa sabiex jiżgura l-ħlas ta' dazji u taxxi. F'dan is-sens huwa magħruf fil-ġurisprudenza li l-Istat igawdi minn diskrezzjoni wiesgħa sabiex jidentifika

x'inhum meħtieġ fl-interess generali u sabiex jistabilixxi liema huma dawk il-miżuri meħtieġa għal ħarsien tal-interess generali jew sabiex jiżgura l-ħlas ta' taxxi;

Fil-fatt, kif jingħad f'*Theory & Practice of the European Convention on Human Rights (4th Edition, 2006)*, ta' Van Dijk, van Hoof, van Rijn u Zwaak, "As concerns the 'general interest' aim of the interference, the Court, accepting a wide margin of appreciation, has stated that 'it will respect the legislature's judgement as to what is in the general interest unless that judgment be manifestly without reasonable foundation'.¹ Thus, a wide variety of aims have been considered to be in the public interest"². Illi, b'żieda ma' dan kollu, fejn l-indħil huwa wieħed legiſlattiv maħsub biex "jiżgura l-ħlas ta' taxxi jew kontribuzzjonijiet oħra jew pieni", "enforcement measures such as forfeiture, or even preventive measures such as seizure, have been examined for their compatibility with the second paragraph of Article 1"³;

- ii) Bid-dovut riſpett, l-azzjoni mressqa mir-rikorrent tidher li hija unikament stedina lil din l-Onorabbli Qorti sabiex tintrometti ruħha indebitament fil-proċeduri kriminali pendenti għaladarba fl-umli opinjoni tal-esponent huwa

¹ Enfażi miżjuda;

² § 17.5.1, f'paġġ. 888 – 890;

³ Van Dijk, van Hoof, van Rijn, Zwaak op. Cit., paġġ. 892 – 3.

manifest li fiċ-ċirkostanzi odjerni ma jissussiti ebda ksur tal-jeddijiet fundamentali kif allegat mir-rikorrent. Jekk jiġri hekk, ikun ifisser li min jiġi akkużat b'reat, ikollu s-setgħa li jwaqqaf u jtawwal l-andament ta' proċeduri oħra li saru skont il-liġi billi jressaq rikors kostituzzjonali;

iii) Iċ-ċirkostanzi kollha ta' dan il-każ ma jipprezentaw l-ebda element ta' sproporzjonalita`. Dan minhabba li fl-umli fehma tal-esponent, il-piena kontemplata mill-legislatur fir-rigward ta' ksur tal-provvedimenti tal-Liġijiet doganali u fiskali li jirrigwardaw oġġetti soġġetti għad-dazju tas-SISA u taxxi *per se*, m'għandiex titqies awtomatikament bħala miżura sproporzjonata fil-konfront tar-rikorrent li ammetta li kien qed jikser il-liġijiet doganali u fiskali;

iv) Il-piena kontempata fil-liġi għal min jinqabad jagħmel kuntrabandu ta' oġġetti soġġetti għad-dazju tas-SISA, ma tistax titqies bħala miżura sproprozjonata, partikolarment meta wiehed iqis il-gravita` tat-telf tal-errarju pubbliku li hu abbinat mal-konsum ta' prodotti soġġetti għad-dazju tas-SISA, kif ukoll l-iżlealta` kummerċjali u soċjali lejn negozjanti li joperaw fl-istess qasam u josservaw il-liġijiet doganali. Ta' min isemmi wkoll li l-liġijiet attakkati huma ċentrali għall-glieda dejjiema kontra l-kuntrabandu u l-

evazzjoni fiskali li tant jistgħu jagħmlu ħsara lir-reputazzjoni u lill-ekonomija ta' pajjiżna⁴. Huwa konvenjenti ferm li wara li wieħed jinqabad, u jara li ma jistax jaħrab il-konsegwenzi legali, joħroġ mill-komma l-argument tal-proporzjonalita`;

Jekk ir-rikorrent qed jilmenta li qed jiġi assogġettat għal piena sproporzjonata, dan ma jistax jiġi rrimedjat bit-tneħħija tal-liġijiet attakkati. Dan jingħad għaliex ma jkunx jagħmel sens li wieħed jagħraf l-iskop, il-ħtieġa u l-legittimita` tal-mizuri msemmija biex imbgħad jinnewtralizzahom billi jiddikjarahom anti-kostituzzjonali;

- v) Il-pretensjonijiet tar-rikorrent Micallef kif imsejsa fir-rikors promotur li allegatament il-piena kontemplata mill-legislatur f'każ ta' ksur tal-liġijiet doganali/fiskali hija sproporzjonata, hija bid-dovut rispettu, ibbażata ukoll fuq interpretazzjoni u applikazzjoni hażina tal-kunċett tal-qafas tad-drittijiet fundamentali tal-bniedem. F'dan ir-rigward, għandu jingħad li l-pieni kif stabbiliti fil-liġi doganali/fiskali huma intiżi sabiex iservu ta' deterrent għall-kuntribandist li jrid jistgħana a skapitu tal-Istat u

⁴ "nuqqasijiet marbuta ma' ħlas ta' dazju johlqu ħsara lill-Istat u b'hekk il-kejl tal-proporzjonalita' irid iqis ukoll tali gravita'" – Ara paġ 11 tas-sentenza fl-ismijiet *Mario Falzon vs Direttur Ġenerali (Dwana) et*, 23.10.2014, PA, Qorti Ċivili (Sede Kost);

taç-cittadini tiegħu. Li kieku jkun hemm il-konfiska biss tal-oġġett sdazjat, dan ma jkun qieghed iservi tal-ebda deterrent effettiv. Filwaqt li jrid jinżamm bilanç gust bejn il-jeddijiet fundamentali tar-rikorrent u dawk tal-Istat u tal-pubbliku in generali, wiehed irid jikkonsidra kemm dawn il-liġijiet huma centrali għall-interess tas-socjeta`, tal-Istat, u tar-retta amministrazzjoni tal-gustizzja;

Kif kellha l-opportunita` li tgħid din l-Onorabbli Qorti kif diversament presjeduta, *“biex deterrent ikun tabilhaqq effettiv, irid joqros fil-laħam il-ħaj u jwassal biex min ikun sejjer jagħmel xi ħaġa bi ksur tal-liġi jaħsibha darbtejn qabel ma jagħmilha imqar jekk minħabba l-bizgħa ta’ dak li jista’ jgarrab jekk jinqabad”*⁵;

Filwaqt li r-rikorrent jishaq li d-deterrent fil-konfront tiegħu huwa wiehed sproporzjonat u eçcessiv tant li jilledilu l-jeddijiet fundamentali tiegħu abbaži tal-**Ewwel Artikolu tal-Ewwel Protokoll tal-Konvenzjoni Ewropeja** u tal-**artikolu 49(3) tal-Karta tad-Drittijiet Fundamentali tal-Unjoni Ewropeja**, jidher li xorta waħda – joqros kemm joqros fil-laħam il-ħaj dan id-deterrent – ma kienx

⁵ Ara d-deciżjoni fl-ismijiet *Mario Falzon vs Avukat Ġenerali*, deciża nhar it-23 ta' Ottubru, 2014, PA, Qorti Ċivili (Sede Kostituzzjonali);

bizżejjed sabiex iżomm lir-rikorrent milli jipparteċipa f'attivitajiet ta' tmexxija ta' kuntrabandu;

- v) L-esponent itenni li t-talbiet tar-rikorrent lanqas ma huma sostenibbli għaliex il-pieni kontemplati fil-ligijiet attakkati jiġu inflitti biss f'każ li persuna tinstab hatja tal-akkużi mressqa kontra tiegħu. Irid jingħad li t-tgawdija tad-drittijiet fundamentali tal-bniedem iġġib magħha l-obbligu inirenti li persuna tosserva l-ligijiet applikabbli, u mhux saħansitra tinkiser il-liġi b'mod flagranti kif seħħ f'dan il-każ;

Mhux hekk biss, iżda l-piena ta' priġunerija hija mhollija fid-diskrezzjoni unika tal-Qorti li tiddeċiedi l-każ, fis-sens li l-liġi tipprovdi biss li l-massimu ma jkunx ta' iktar minn sentejn. Għalhekk, f'dan ir-rigward il-Qorti għandha diskrezzjoni wiesa', u permezz ta' din l-azzjoni r-rikorrent m'hu jagħmel xejn hlief li jstieden lil din l-Onorabbli Qorti timponi lil Qorti oħra kif tuża d-diskrezzjoni tagħha. Meta wiehed iqis li l-piena inflitta hija konsegwenza tan-nuqqasijiet tar-rikorrent innifsu, il-piena hija waħda ġustifikata, proprozjonata, u b'għan leġittimu;

7. Dejjem minghajr pregudizzju għal dak kollu li ntqal qabel, is-sentenzi msemmija fir-rikors promotur tar-rikorrent fl-ismijiet *Jason James Agius v l-Avukat Ġenerali u il-Pulizija v Ahmed Alhadi Khalleefah Suwah* m'għandhomx siwi għall-każ tagħna. Ċertament, ma jistax isir paragon bejn dawn il-kawżi u ċ-ċirkostanzi tal-każ tagħna. Dawn il-kawżi kienu jikkonċernaw il-liġi sussidjarja 233.07 (Regolament dwar il-Kontroll ta' flus) li tistabilixxi piena tassattiva ta' 25% tal-ammont li jkun qed jinħareġ minn Malta flimkien mal-konfiska tal-ammont in kwistjoni li jkun jeċċedi l-EUR10,000. Din il-liġi la kienet tippermetti l-kontestazzjoni tal-konfiska tal-ammonti, u l-piena tassattiva ma kinitx tiddistingwi bejn flejjes derivanti minn attivitajiet illeċiti jew leċiti. Kien minħabba f'hekk li f'dawn il-kawżi instab ksur tal-prinċipju tal-proporzjonalita`;

Fil-każ tagħna, fl-ewwel lok ir-rikorrent ammetta li kien ingaġġjat f'negozju ta' kuntrabandu, liema attivit` illeċita kienet se twassal għal evażjoni ta' dazji u taxxi b'detriment għall-errarju pubbliku u għal negozjanti onesti li jotteppraw ruhhom mal-liġijiet fiskali. Huwa kien fil-posizzjoni li jiddefendi l-każ tiegħu. Fit-tieni lok, għal dak li għandu x'jaqsam mal-oġġetti maqbuda, ir-rikorrent kellu l-jedd li jikkontesta l-qbid ai termini tal-**Kap 37** u tal-**Kap 382 tal-Liġijiet ta' Malta**. Fit-tielet lok, għal dak li għandu x'jaqsam

ma' prigunerija, l-ligi doganali tafda fid-diskrezzjoni assoluta tal-Qorti sabiex tistabilixxi l-piena adattata għaċ-ċirkostanzi partikolari, u ma timponi l-ebda prigunerija *ex lege*;

8. Riċentement, u ta' importanza partikolari, il-Qrati tagħna diga` kellhom l-opportunita` li jistharrgu l-ligijiet hawnhekk attakkati mil-lenti tal-principju tal-proporzjonalita` kif mifhum taht il-**Konvenzjoni** u l-**Karta tad-Drittijiet fundamentali tal-Unjoni Ewropeja**. Fis-sentenza fl-ismijiet *Nicola Micallef v Avukat Ġenerali*⁶, kemm din l-Onorabbli Qorti kif diversament presjeduta, u kif ukoll fl-istadju t'appell, il-Qrati tagħna qablu mas-sottomissjonijiet tal-esponent li dawn il-ligijiet ma jmorrux kontra l-principju tal-proporzjonalita` kif mifhum taht il-**Konvenzjoni** u l-**Karta tad-Drittijiet fundamentali tal-Unjoni Ewropeja**, u għalhekk mhumiex leżivi tal-jeddijiet fundamentali tal-bniedem;
9. Għalhekk, huwa minn hawnhekk li johrog bid-dieher li l-legislatur qed johloq bilanċ xieraq u ekwu bejn l-għan li l-ligi qed tipprotegi, u l-jeddijiet tas-soċjeta` in generali. F'dan il-kuntest ma jistax jinghad għalhekk li l-pieni kif kontemplati

⁶ Deċiż 27 t'Ottubru, 2021, Qorti Kostituzzjonali.

fil-liġi mhumiex essenzjali, proporzjonati, u/jew ġustifikati f'soċjeta` demokratika;

10.Salv eċċezzjonijiet ulterjuri.

Għaldaqstant, l-esponent jitlob bir-rispett lil din l-Onorabbli Qorti jogħgobha tiċhad il-pretensjonijiet kif dedotti fir-rikors promotur bħala infondati fil-fatt u fid-dritt ġjaladarba l-liġijiet attakkati mhumiex anti-kostituzzjonali, u għalhekk l-ebda rimedju m'huwa dovut. Dan bl-ispejjeż kontra l-istess rikorrent.'

Rat illi fil-verbal tat-12 ta' April, 2022 r-rikorrent talab korrezzjoni fl-okkju fis-sens illi fejn l-intimat gie indikat bħala l-Avukat Generali dan kellu jaqra Avukat tal-Istat u rat li l-Qorti laqgħet it-talba.

Rat illi fil-verbal datat 19 ta' April, 2023 ir-rikors gie differit għallum għad-decizjoni bil-fakulta' tal-partijiet li jipprezentaw noti ta' sottomissjonijiet b'termini mposti fuqhom;

Rat in-nota tar-rikorrenti a fol. 74 tal-process li b'referenza għat-tielet eccezzjoni tal-intimat Avukat tal-Istat ddikjara:

'huwa jaqbel li gie akkuzat ai termini tal-artikoli 60 (a) (b) (k), 62 (a) (f) (g) (h) (i) (k) tal-Ordinanza tad-Dwana Kapitolu 37, artikoli

16 (1) (j), 17 (1) (a) (d), Regolament 7 tat-Taqsima C fis-sitt Skeda tal-Att dwar Dazju tas-Sisa Kapitolu 382 u l-artikolu 80 tal-Att dwa t-Taxxa fuq il-valur mizjud Kapitllu 406 tal-Ligijiet ta' Malta u kull referenza ghall-artikoli ohra ghandhom jigu injorati u kanellati mir-rikors promotur tieghu.'

Ghalhekk il-Qorti tifhem li l-ewwel talba tar-rikorrent ghandha tinqara kif suespost u mhux kif originarjament mposta fir-rikors promotorju.

Rat illi fil-verbal tat-22 ta' Gunju 2022 gie dikjarat illi l-Qorti tal-Appell Kriminali kienet qed tistenna l-ezitu tal-kaz odjern.

Rat is-sottomissjonijiet esebiti fl-atti;

Rat l-atti kollha tal-kawza u d-dokumenti esebiti.

Ikkunsidrat:

Illi r-rikorrent instab fil-pussess ta' ammont ta' sigaretti mhux dikjarati b'dana li tressaq imputat kif elenkat fir-rikors odjern. Jirrizulta li r-rikorrent ammetta l-imputazzjonijiet u apparti sentenza sospiza ta' habs huwa gie ordnat ihallas, kif timponi l-ligi, l-ekwivalenti ta' tlett darbiet dazju/taxxa dovuta li terz

minnha hija konsiderata bhala multa amministrattiva/danni civili u tmur sabiex jithallas it-taxxa/dazju dovut. L-ilment kostituzzjonali odjern in succinct jikkonsisti f'li r-rikorrent jinsisti li l-proviso (a) tal-Artikolu 62 tal-Ordinanza tad-Dwana, it-tieni u t-tielet provisos tal-Artikolu 16(1) tal-Kap. 382 u l-Artikolu 80 tal-Att dwar 13 in kwantu dawn effettivament jimponu multa ekwivalenti għal tliet darbiet id-dazju/taxxa li kellha tithallas/perikolata huma anti-kostituzzjonali bi ksur tad-drittijiet fundamentali tieghu għaliex isostni li jfallu t-test tal-proporzjonalita' u ma jaghtu l-ebda diskrezzjoni lill-Qorti fl-imposizzjoni taghhom. Ir-rikorrent fil-premessi tieghu isemmi li dawn il-ligijiet allura huma bi ksur tal-Karta tad-Drittijiet Fundamentali tal-Unjoni Ewropea b'refereza għall-artikolu 49 (3) li jsemmi l-legalita' u l-proporzjonalita' filwaqt li fit-talba tieghu jindika unikament li l-artikoli tal-ligi indikati, skont hu, huma anti-kostituzzjonali. Ir-rikorrent jagħmel enfasi fuq l-eta' avanzata tieghu u jsostni li l-imposizzjoni fuqu ta' multa ta' €14,056.74 effettivament tagħmilja mpossibbli li huwa jhallasha stante li huwa pensjonant u diffiċli biex isib xohol u dan ifisser li ser ikollu jmorru l-habs sabiex jiskonta dak dovut flok ihallas l-istess. Ir-rikorrent jindika wkoll li mid-decizzjoni tal-ewwel Qorti huwa ntavola appell fil-Qorti Kriminali li izda għadu pendent i jstenna l-ezitu tal-kawza odjerna.

L-intimat Avukat tal-Istat (kif korrett) jichad il-pretensjonijiet tar-rikorrent u partikolarment jeccepixxi fl-ewwel lok l-izball fl-indikazzjoni tal-artikoli mir-rikorrent fl-ewwel talba tieghu liema zball gie retifikat fil-mori kif gia suespost, li l-Qorti m'ghandhiex tilqa' r-rikors odjern stante li l-appell tar-rikorrent ghadu pendent, l-inapplicabbilta' tal-Karta tad-Drittijiet Fundamentali tal-Unjoni Ewropeja ghall-ligijiet odjerni u tal-Protokoll tal-Konvenzjoni Ewropea, li fi kwalunkw kaz fil-kaz odjern ma jistax jitqies li l-multa kif mposta hija wahda eccessiva jew sproporzjonata. Izid illi l-gurisprudenza indikata mir-rikorrent fir-rikors promotur tieghu ma tapplikax ghall-kaz odjern stante li kienet titratta ligi diversa li kienet tistabilixxi piena tassattiva ta' 25% fuq il-flus li persuna tinqabad li qeda tohrog mill-pajjiz minghajr distinzjoni bejn dak awtorizzat u l-ammont mhux awtorizzat u minghajr ebda diskrezzjoni lill-Qorti li tivverifika l-fondi humiex derivanti minn sorsi leciti jew le, dan apparti l-konfiska tal-ammont oltre dak awtorizzat. Jeccepixxi li l-kaz odjern huwa kompletament divers stante li r-rikorrent inqabad bis-sigaretti tal-kuntrabandu fil-pussess tieghu u sahsitra ammetta l-akkuzi migjuba fil-konfront tieghu.

Provi fil-mertu:

Il-Qorti rat in-nota ta' qbid f'isem ir-rikorrent a fol. 17 tal-process. Minn din jirrizulta li l-valur tas-sigaretti misjuba ghand ir-

rikorrent minghajr dazji hu taxxi mhallsa kien dak ta' €725. Ammont ta' dazju tas-sisa dovut fuqhom kien dak ta' €4,267.98, ammont ta' dazju ta' importazzjoni dovut fuqhom kien dak ta' €417.60 u vat fl-ammont ta' €973.9 b'total allura ta' €6384.48.

Rat in-nota bis-sentenzi tal-Qorti Kostituzzjonali esebiti mir-rikorrent a fol 20 et seq tal-process u hadet kont tal-kontenut taghhom.

Rat l-affidavit tar-rikorrent **Anthony Micallef** a fol. 69 et seq tal-process. Huwa jaghmel referenza u jirrepeti l-imputazzjonijiet li tressaq bihom kif gia elenkati fil-premessi fir-rikors promotorju tieghu u mhux fit-talbiet. Izid illi dak in-nhar li huwa ammetta huwa ma rrealizzax l-impatt u l-effett tal-akkuzi li kien ammetta u b'sentenza datata 2 ta' Frar, 2017 gie misjub hati u kkundannat ghall-piena ta' erbatax-il elf u sitta u hamsin Euro (€14,056). Izid:

'4. Illi sussegwentement hassejt li tali multa hija qawwija hafna u esagerata fir-cirkostanzi partikolari tieghi. Tenut kont aktar li l-valur tal-oggetti kien u huwa mhux gholi xejn. Ghalhekk ddecidejt li nappella mill-kawza kriminali u niehu l-proceduri legali opportuni kif qieghed naghmel f'dawn l-proceduri kostituzzjonali. Nhoss li dawn l-ammonti huma qawwija hafna u la huma proporzjonati u wisq inqas ser jghinuni nirriabiilta ruhi fil-perijodu taz-zmien fejn gejt kkundannat ghall-piena ta'

sentenza sospiza. Wahda li ma hadetx in konsidereazzjoni wkoll l-posizzjoni partikolari tieghi.

5. Dan ghax fl-eta ta' hamsa u sittin sena li ghandi huwa diffici li hafna ghalija biex nsib impieg li jippermettili li nhallas lura dan l-ammont qawwi u sproporzjonat ta' erbatax-il-elf u sitta u hamsin ewro (€14,056) u ghalhekk nara li s-sentenza sospiza tigi trasformata f' piena karcerarja u fl-istess hin li wara niskonta l-multa indikata. Proprju ghalhekk li qieghed nara li ghandi nirrikorri ghal din it-talba kostituzzjonali.' (fol. 71)

Rat ix-xhieda ta' **Chistopher Galea** li gie mitlub jiprezenta nota li turi kif sar il-kalkolu tad-dwana, taxxa u multa mposti fuq irrikorrent. Rat l-affidavit tal-istess xhud a fol. 83 et seq tal-process fejn kghid illi:

'ai termini tal-Ligijiet li gew applikati fil-konfront ta' Micallef, l-ammont total li Anthony Micallef jista' jigi ordnat ihallas hu dak ta' tlett darbiet id-dazji perikolati li jammontaw ghal €14,056.74 u li terz minnha hu pagabbli lid-dipartiment tad-Dwana bhala dejn civili li jammonta ghal €4,685.58. Flimkien ma' dan, Anthony Micallef jista' jehel prigunerija sa massimu ta' sentejn habs, kif ukoll konfiska tal-oggetti maqbuda favur id-Dipartiment tad-Dwana. Huwa jannetti dokument CG 5 a fol. 96 li juri kif

inhadmet il-multa. Semghet u rat ix-xhieda in kontro-ezami ta' Christopher Galea nhar id-19 ta' April, 2023.

Ikkunsidrat ulterjoment:

Intempestivita':

Illi l-Avukat Generali intimat jeccepixxi li din il-Qorti ma ghandhiex tezercita' l-poter kostituzzjonali taghha fil-kaz odjern stante li l-appell tar-rikorrent mill-piena mposta ghadu pendenti quddiem il-Qorti tal-Appell Kriminali u dan ghar-raguni li l-piena mposta teoretikament ghad tista' tinbidel mill-Qorti tal-Appell. Din il-Qorti ma taqbilx ma' dak eccepit mill-intimat ghar-raguni semplici li l-ligi in kontestazzjoni hija cara u ma taghti l-ebda lok ghall-diskrezzjoni fejn il-Qrati huma mehtiega li jimponu multa ekwivalenti ghal tlett darbiet id-dazju/taxxa ipperikolati bl-att illecitu u huwa dak li qed jigi attackat mir-rikorrent fil-kaz odjern, dan minghajr ma l-Qorti f'dan l-istadju tinoltra ruhha dwar il-fondatezza tal-ilment. Ai fini ta' ekonomija ta' gudizzju u wkoll sabiex il-jeddijiet tar-rikorrent ikunu cari u inekwivoci meta l-Qorti tal-Appell Kriminali tghaddi sabiex taghti d-decizjoni taghha mill-appell tar-rikorrent, din il-Qorti tqis li r-rikors odjern kif intavolat mir-rikorrent mhux wiehed intempestiv u ser tichad ir-risposta tal-intimat f'dik il-parti.

Applikabilita' o meno tal-Karta tad-Dirrtijiet Fundamentali u tal-Konvenzjoni Ewropea:

Illi l-Avukat tal-Istat intimat jeccepixxi li l-Karta tad-Drittijiet Fundamentali tal-Unjoni Ewropeja u lanqas l-ewwel artikolu tal-ewwel protokoll tal-Konvenzjoni Ewropea ma japplikaw ghall-kaz odjern.

Ill-Qorti tirrileva li ghalkemm ir-rikorrent isemmi l-Karta u l-Protokoll fil-premessi tieghu, finalment fit-talbiet kif kontenuti fir-rikors huwa jindika biss l-anti-kostituzzjonalita' tal-ligijiet indikati b'dana li strettament lanqas qed jitlob li din il-Qorti tanalizza l-ilment tieghu fit-termini tal-Karta u l-Konvenzjoni imsemmija izda se mai l-artikoli b'applikazzjoni simili fil-Kostituzzjoni. Nonostante dan izda l-Qort ser tghaddi sabiex tanalizza l-applikabilita' o meno taghom stante li dak odjern huwa lment kostituzzjonali w'ghalhekk mhux daqshekk marbut ma applikazzjoni ta' procedura stretta.

Illi f'decizjoni tal-Qorti Kostituzzjonali, f'kaz simili hafna ghal dak odjern dwar dan il-punt, dik l-Onorabbli Qorti fis-sentenza fl-ismijiet **Nicola Micallef vs. Avukat Generali** datata 27 ta' Ottubru, 2021 analizzat u ddikjarat kif isegwi:

‘27. Imbagħad permezz tal-parti ‘a.1’ tar-rikors tal-appell, l-appellant jilmenta illi l-ewwel Qorti ‘setgħet kkunsidrat punti oħra li ġew rilevati flinterpretazzjoni u kuntest tal-artikolu 49(3) tal-Karta tad-Drittijiet Fundamentali tal-Unjoni Ewropea’. Jikkontendi f’ dan il-kuntest illi l-Kap. 37, Kap. 382 u Kap. 406 ġew emendati u regolati minhabba transpożizzjoni ta’ liġi Ewropea u għalhekk l-Artikolu 49(3) tal-Karta tad-Drittijiet Fundamentali tal-Unjoni Ewropea huwa applikabbli. Dispożizzjoni li tipprovdi:
“(3) The severity of penalties must not be disproportionate to the criminal offence”.

28. L-appellant irrefera għall-kazistika tal-Qorti Ewropea kif ukoll lokali sabiex isaħħaħ l-argument li l-Karta tad-Drittijiet Fundamentali tal-Unjoni Ewropea għandha tapplika fil-kaz in eżami.

29. Il-konsiderazzjonijiet magħmula mill-ewwel Qorti kienu dawn:

‘49. Il-Qorti tosserva illi, in linea ma’ dak fuq indikat, għandu ikun mifhum li lment ta’ ksur ta’ provvediment tal-Karta tad-Drittijiet tal-Rik. Kost. 75/18/1 20 Unjoni Ewropea jista’ jiġi mistharreġ biss mill-Qrati tagħna biss jekk ilksur jirrigwarda liġi tal-Unjoni Ewropea.

50. Għalhekk, in vista tas-suespost, din il-Qorti taqbel ma’ dak sottomess mill-intimat Avukat tal-Istat li r-rikorrent ma jistax jinvoka l-Artikolu 49(3) tal-Karta tad-Drittijiet tal-Unjoni Ewropea għaliex dan l-artikolu tal-Karta japplika biss meta l-ilment jirrigwarda it-thaddim ta’ liġi tal-Unjoni. Fil-kaz in eżami, ir-rikorrent bl-ebda mod ma rabat l-ilment tiegħu ma’ liġi tal-Unjoni Ewropea għalkemm jipprova jikkontendi illi l-liġi nostrana hija riżultat tat-traspożizzjoni ta’ liġi Ewropea, fatt li ffit li xejn ma ġie ippruvat.’ 30. Effettivament, l-Artikolu 51 tal-Karta tad-Drittijiet Fundamentali tal-Unjoni Ewropea jipprovdi illi:

‘1. Id-dispożizzjonijiet ta’ din il-Karta huma intiżi għall-istituzzjonijiet għall-korpi u għall-aġenziji ta’ l-Unjoni fir-rispett

tal-prinċipju ta' sussidjarjetà u għall-Istati Membri wkoll biss meta jkunu qed jimplimentaw il-liġi ta' l-Unjoni. Huma għandhom għaldaqstant jirrispettaw id-drittijiet, josservaw il-prinċipji u jippromwovu l-applikazzjoni tagħhom, skond il-kompetenzi rispettivi tagħhom u firrispett tal-limiti tal-kompetenzi ta' l-Unjoni kif mogħtija lilha fit-Trattati.

2. Il-Karta ma testendix il-kamp ta' applikazzjoni tal-liġi ta' l-Unjoni lil hinn mill-kompetenzi ta' l-Unjoni jew ma tistabbilixxi ebda setgħa jew kompetitu ġdid għall-Unjoni, u ma timmodifikax il-kompetenzi u l-kompiti definiti fit-Trattati.'

31. Fis-sit elettroniku tal-Aġenzija FRA (European Union Agency for Fundamental Rights), l-Art. 51 gie spjegat hekk fil-Ġurnal Uffiċjali tal-Unjoni Ewropea:

'L-iskop ta' l-Artikolu 51 huwa li jiddetermina l-istess kamp ta' applikazzjoni tal-Karta. Huwa intiż sabiex jistabbilixxi b'mod ċar li l-Karta tapplika primarjament għall-istituzzjonijiet u l-korpi ta' l-Unjoni, b'konformità mal-prinċipju ta' sussidjarjetà. Din id-dispożizzjoni kienet abbozzata skond l-Artikolu 6(2) tat-Trattat dwar l-Unjoni Ewropea, li jobbliga lill-Unjoni tirrispetta d-drittijiet fundamentali, u skond il-mandat mogħti mill-Kunsill Ewropew ta' Kolonja. It-terminu 'istituzzjonijiet' huwa rikonoxxut fit-Trattati. L-espressjoni 'korpi u aġenziji' hija użata komunement fit-Trattati sabiex tirrifera għall-awtoritajiet kollha stabbiliti mit-Trattati jew mil-legislazzjoni sekondarja (ara, per eżempju, l-Artikolu 15 jew 16 tat-Trattat dwar il-Funzjonament ta' l-Unjoni Ewropea). Fir-rigward ta' l-Istati Membri, johroġ b'mod ċar mill-każistika tal-Qorti tal-Ġustizzja li l-obbligu tar-rispett għad-drittijiet fundamentali definit f'kuntast ta' l-Unjoni jorbot biss lill-Istati Membri meta dawn jaġixxu fil-kamp ta' applikazzjoni tal-liġi ta' l-Unjoni (is-sentenzi tat- 13 ta' Lulju 1989, Wachauf (5/88, Ġabra 1989, p. 2609); tat-18 ta' Ġunju 1991, ERT (C-260/89), Ġabra 1991, p. I-2925) u tat-18 ta' Dicembru 1997, Annibaldi (C-309/96, Ġabrap. I-7493). Reċentement il-Qorti tal-Ġustizzja ikkonfermat din il-każistika kif ġej: 'Barra minn hekk, ta' min ifakkar li r-rekwiziti li jemanaw mill-protezzjoni tad-drittijiet tal-bniedem fis-sistema legali Komunitarja jorbtu wkoll lill-Istati Membri meta

dawn jimplimentaw ir-regoli tal-Komunità...` (sentenza tat- 13 ta' April 2000, Karlsson u oħrajn (C-292/97, Ġabra 2000, p. I-2737, punt 37)). Mingħajr dubju, din ir-regola, kif asserita f'din il-Karta, tapplika għall-awtoritajiet ċentrali kif ukoll għall-korpi reġjonali u lokali, u għall-organizzazzjonijiet pubbliċi, meta dawn jimplimentaw il-liġi ta' l-Unjoni. Il-paragrafu 2, flimkien mat-tieni sentenza tal-paragrafu 1, jikkonfermaw li l-Karta ma jstax ikollha l-effett li testendi l-kompetenzi u l-kompiti mogħtija mit-Trattati lill-Unjoni. Hawnhekk qiegħed isir aċċenn esplicitu għall-konsegwenzi logiċi tal-prinċipju ta' sussidjarjetà u tal-fatt li l-Unjoni għandha biss dawk il-kompetenzi mogħtija lilha. Id-drittijiet fundamentali kif iggarantiti fl-Unjoni ma għandhom l-ebda effett ħlief fil-kuntest tal-kompetenzi ddeterminati mit-Trattati. Konsegwentement, l-obbligu, skond it-tieni sentenza tal-paragrafu 1, ta' l-istituzzjonijiet ta' l-Unjoni li jipromwovu l-prinċipji stipulati fil-Karta, jista' jeżisti biss fillimiti ta' dawn l-istess kompetenzi. Il-paragrafu 2 jikkonferma wkoll li l-Karta ma jstax ikollha l-effett li testendi l-kamp ta' applikazzjoni tal-liġi ta' l-Unjoni lil hinn mill-kompetenzi ta' l-Unjoni kif stabbiliti fit-Trattati. Il-Qorti tal-Ġustizzja diġà stabbiliet din ir-regola fir-rigward tad-drittijiet fundamentali rikonoxxuti bħala parti mill-liġi ta' l-Unjoni (is-sentenza tas-17 ta' Frar 1998, Grant (C-249/96, Ġabra 1998, p. I-621, punt 45). Huwa għalhekk ovvju, skond din ir-regola, li r-referenza għall-Karta fl-Artikolu 6 tat-Trattat dwar l-Unjoni Ewropea ma tistax tiġi interpretata bħala li, bis-saħħa tagħha stess, testendi l-medda ta' l-azzjonijiet ta' l-Istati Membri li huma kkunsidrati bħala l-`implimentazzjoni tal-liġi ta' l-Unjoni` (fis-sens talparagrafu 1 u tal-każistika imsemmija hawn fuq)'.

32. Fis-sentenza C-206/13 Cruciano Siragusa v. regione sicilia Soprintendenza Beni Culturali e Ambientali di Palermo deciza mill-Qorti tal-Ġustizzja tal-Unjoni Ewropea (QtĠ -UE) fis-6 ta' Marzu, 2014, ingħad kif ġej:

'20 Under Article 51(1) thereof, the provisions of the Charter are addressed to the Member States only when they are implementing EU law. Article 6(1) TEU and Article 51(2) of the Charter specify

that the provisions of the Charter are not to extend in any way the competences of the Union as defined in the Treaties. Accordingly, the Court is called upon to interpret, in the light of the Charter, the law of the European Union within the limits of the powers conferred on it (see Case C-256/11 Dereci and Others [2011] ECR I-11315, paragraph 71 and the case-law cited).

21 The Court has already observed that it has no jurisdiction to examine the compatibility with the Charter of national legislation falling outside the scope of EU law. On the other hand, if such legislation falls within the scope of EU law, the Court, when requested to give a preliminary ruling, must provide all the guidance as to interpretation needed in order for the national court to determine whether that legislation is compatible with the fundamental rights the observance of which the Court ensures (see Case C-617/10 Åkerberg Fransson [2013] ECR, paragraph 19 and the case-law cited).

22 That definition of the scope of the fundamental rights of the European Union is borne out by the explanations relating to Article 51 of the Charter, which, in accordance with the third subparagraph of Article 6(1) TEU and Article 52(7) of the Charter, have to be taken into consideration for the purposes of interpreting the Charter (see, to that effect, Case C-279/09 DEB [2010] ECR I-13849, paragraph 32). According to those explanations, the obligation to respect fundamental rights defined in the context of the European Union is binding upon the Member States only in respect of matters covered by EU law.

23 According to the description provided by the referring court, the main proceedings concern an order requiring Mr Siragusa to dismantle work carried out in breach of a law protecting the cultural heritage and the landscape. There is a connection between such proceedings and EU environmental law since protection of the landscape – the aim of the national legislation in question – is an aspect of protection of the environment. In that regard, the

referring court refers to various provisions of EU environmental law.

24 However, it should be borne in mind that the concept of 'implementing Union law', as referred to in Article 51 of the Charter, requires a certain degree of connection above and beyond the matters covered being closely related or one of those matters having an indirect impact on the other (see, to that effect, Case C-299/95 *Kremzow* [1997] ECR I-2629, paragraph 16).⁹

25 In order to determine whether national legislation involves the implementation of EU law for the purposes of Article 51 of the Charter, some of the points to be determined are whether that legislation is intended to implement a provision of EU law; the nature of that legislation and whether it pursues objectives other than those covered by EU law, even if it is capable of indirectly affecting EU law; and also whether there are specific rules of EU law on the matter or capable of affecting it (see Case C-309/96 *Annibaldi* [1997] ECR I-7493, paragraphs 21 to 23; Case C-40/11 *Iida* [2012] ECR, paragraph 79; and Case C-87/12 *Ymeraga and Others* [2013] ECR, paragraph 41).

26 In particular, the Court has found that fundamental EU rights could not be applied in relation to national legislation because the provisions of EU law in the subject area concerned did not impose any obligation on Member States with regard to the situation at issue in the main proceedings (see Case C-144/95 *Maurin* [1996] ECR I-2909, paragraphs 11 and 12)'.⁹

33. Il-Qorti rat ukoll is-sentenzi fl-ismijiet *Erich Stauder v. City of Ulm - Sozialamt* (Reference for a preliminary ruling: *Verwaltungsgericht Stuttgart - Germany - Case 29-69*) u *Internationale Handelsgesellschaft mbH v. Einfuhr- und Vorratsstelle für Getreide und Futtermittel* (Reference for a

preliminary ruling: Verwaltungsgericht Frankfurt am Main - Germany - Case 11-70). F' din tal-aħħar inġhad sempliċement illi:

“3 Recourse to the legal rules or concepts of national law in order to judge the validity of measures adopted by the institutions of the Community would have an adverse effect on the uniformity and efficacy of Community law. The validity of such measures can only be judged in the light of Community law. In fact, the law stemming from the Treaty, an independent source of law, cannot because of its very nature be overridden by rules of national law, however framed, without being deprived of its character as Community law and without the legal basis of the Community itself being called in question. Therefore the validity of a Community measure or its effect within a Member State cannot be affected by allegations that it runs counter to either fundamental rights as formulated by the constitution of that State or the principles of a national constitutional structure.

4 However, an examination should be made as to whether or not any analogous guarantee inherent in Community law has been disregarded. In fact, respect for fundamental rights forms an integral part of the general principles of law protected by the Court of Justice. The protection of such rights, whilst inspired by the constitutional traditions common to the Member States, must be ensured within the framework of the structure and objectives of the Community. It must therefore be ascertained, in the light of the doubts expressed by the Verwaltungsgericht, whether the system of deposits has infringed rights of a fundamental nature, respect for which must be ensured in the Community legal system.”

34. Il-ġurisprudenza li rrefera għaliha l-appellant titratta kwistjonijiet ta' liġi komunitarja. Imkien ma nġhad illi 'jekk pajjiż membru ma jħarisx il-prinċipji generali jkun qiegħed indirettament jikser ukoll l-Obbligi tal-liġi Komunitarja', kif allegat mill-appellant.

35. L-appellant semma wkoll is-sentenza tal-Qorti Ċivili, Prim'Awla tal-15 ta' Frar, 2019, fil-każ ta' Cecil Herbert Jones v. Avukat Ġenerali. Sentenza preliminari dwar eċċezzjoni ta' nullità mogħtija mill-Avukat Ġenerali għaliex ir-rikors promutur ma kienx maħluf. Il-Qorti f'dak il-każ għamlet referenza għal paper maħruġa mill-European Parliamentary Research Service¹¹ fejn ingħad illi:

'The ECJ's position is that:

"fundamental rights guaranteed by the Charter must ... be complied with where national legislation falls within the scope of European Union law [therefore] situations cannot exist which are covered in that way by European Union law without those fundamental rights being applicable. The applicability of European Union law entails applicability of the fundamental rights guaranteed by the Charter". [emphasis added] According to this statement, the ECJ assimilates the meaning of 'implementing EU law with 'the scope of EU law', which is obviously wider than the previous expression. As Judge Safjan indicated, in Åkerberg Fransson, the ECJ adhered to the so-called 'functional approach' to the scope of application of the Charter by national courts, whereby the duty to apply the Charter: 'concerns not only the specific provisions adopted specifically for implementation purposes but also other national provisions, which are necessary to ensure an effective application of the European provisions. ... [It] requires the indication of a concrete, precisely identified rule of EU law applicable within the scope of national law, so that the Charter could be applied.'

36. Fir-rikors tal-appell tiegħu l-appellant jikkontendi li fil-Kap. 37, 381 u 406 hemm referenzi varji għal-liġijiet komunitarji u għalhekk tapplika l-Karta tad-Drittijiet Fundamentali tal-Unjoni Ewropea. Iżda naqas milli jindikaw n-ness bejn tali referenzi u d-dispożizzjonijiet speċifiċi tal-istess liġijiet li skontu huma anti-kostituzzjonali, cioè`:

i. l-Artikolu 60(1)(a)(b)(c)(k); l-Artikolu 62(a)(b)(c)(d)(f)(g)(h)(i)(k) u l-paragrafu (a) tal-proviso tal-istess Artikolu; l-Artikolu 68(1) u l-Artikolu 69(1) u (2) tal-Kap. 37 tal-Liġijiet ta' Malta;

ii. l-Artikoli 16(1) u 17(a), Regolament 13 tat-Taqsima B u r-Regolament 7 tat-Taqsima Ċ tas-Sitt Skeda tal-Kap. 382; 13 u iii. l-Artikolu 80 tal-Kap. 406 tal-Liġijiet ta' Malta.

37. F'dan il-kuntest issir parenteżi żgħira biex jiġi puntwalizzat li minkejja li l-appellant talab lil din il-Qorti tiddikjara l-artikoli kollha surriferiti bħala li jiksru l-Kostituzzjoni, fl-aggravju numerat 'a.3' jenfasizza li m'huwiex jilmenta mis-sentenza mogħtija mill-Qorti tal-Maġistrati (Malta) bħala Qorti ta' Ġudikatura Kriminali tad-29 ta' Ottubru, 2015, u lanqas mill-konfiska tal-vettura. L-ilment tiegħu iżda hu bbażat fuq l-appell tal-Avukat Ġenerali li bih talab żieda fil-piena, li 'jkun hemm multiplikazzjonijiet qawwija tal-ħlas tad-dazju u tal-valur tal-merkanzija. Huwa fuq dan li l-esponenti qiegħed jilmenta.' (sezżjoni 'a.4' tar-rikors tal-appell).

38. Minkejja li l-appellant jilmenta dwar id-dispożizzjonijiet fuq imsemmija, dak li jiffirma verament il-baži tal-ilment tiegħu huma effettivament l-proviso (a) tal-Artikolu 62 tal-Ordinanza tad-Dwana, it-tieni u t-tielet provisos tal-Artikolu 16(1) tal-Kap. 382 u l-Artikolu 80 tal-Att dwar it-Taxxa fuq il-Valur Miżjud inkwantu jimponu multa ekwivalenti għal tliet darbiet id-dazju/taxxa li kellha tithallas/perikolata.

39. Ma jirrizultax illi dawn l-artikoli speċifiċi huma riżultat ta' transpożizzjoni minn liġijiet komunitarji, u lanqas ma sar xi argument f'dan is-sens mill-appellant. Mir-riċerka li għamlet il-Qorti rriżulta li multa ekwivalenti għal tliet darbiet it-taxxa/dazju giet l-ewwel introdotta fil-Kap. 37 u 406 permezz tal-Att XIII tal-2005. Fid-diskussjonijiet li saru waqt il-laqgħa tal-kumitat permanenti għall-konsiderazzjoni ta' abbozzi ta' liġi li saret fil-15 ta' Ġunju, 2005, li kien qed jiddiskuti l-Abbozz ta' Liġi numru 44 tal-Għaxar Legislatura, intqal:

'Klawsola 7 - Emenda ta' l-artiklu 18 tal-Liġi prinċipali
Clause 7 - Amendment of article 18 of the principal Law

THE CHAIRMAN: Is-Segretarju Parlamentari.

ONOR. TONIO FENECH: Mr Chairman, fi klawsola 7 qed nagħmlu lewwel emenda li tikkonċerna proprju l-multi fil-każ tad-dwana. Inħass li s-sitwazzjoni f'dik li hija d-dwana bħala multi fejn qabel il-multa kienet tkun daqs it-total meta jingħad flimkien l-ammont kollu ta' dazju li jkollu jithallas fuq l-oġġett, u jiġi d-doppju tal-valur ta' dak l-oġġett jew inkella Lm25, issa qed inbiddu l-multa biex ngħidu li multa f'dawn il-każijiet ikun ekwivalenti għal tliet darbiet l-ammont tad-dazju.

Dan għaliex inħass li illum, anke bid-diversi emendi li kienu saru, anke d-dazju mhux daqshekk sostanzjali daqskemm ikun qabel kien ikun eċċessiv il-kastig li kien qed jingħata minħabba li wiehed ma jkunx iddikjara għal skopijiet ta' dwana xi oġġett partikolari. Qed jidhol ukoll il-kunċett li terz minn dak l-ammont ikun jista' jitqies bħala dejn ċivili u allura jithallas lid-dipartiment tad-dwana.

... Klawsola 8 - Emenda ta' l-artiklu 62 tal-Liġi prinċipali Clause 8 -
Amendment of article 62 of the principal Law

THE CHAIRMAN: Is-Segretarju Parlamentari.

ONOR. TONIO FENECH: Mr Chairman, klawsola 8 qed temenda l-artiklu 62 tal-liġi fejn hawnhekk qed inneħhu t-terz ta' l-ammont tal-multa li jkun dejn ċivili, u qed ngħidu li issa mhux b'xi ordni tal-qorti, imma dan jista' jsir awtomatikament jekk ikun hemm ftehim maddwana. Kien qed jiġri li biex jaslu għal settlement wiehed irid bilfors imur il-qorti. Wiehed jista' jaċċetta li din jagħmilha imma terz minnha tmur filkonfront tad-dipartiment tad-dwana.

THE CHAIRMAN: U għandek it-thassir tal-proviso wkoll.

ONOR. TONIO FENECH: Qed inħassru wkoll il-proviso ta' dan l-artiklu. (Interruzzjonijiet)

THE CHAIRMAN: Kemm tintroduċi ruhek.

MR. JOHN MIFSUD (Dwana): Li kien jiġri qabel kien li jekk il-qorti timponi penali, l-prosekutur kien irid jagħmel talba biex terz minn dik il-multa jsir dejn ċivili dovut lid-dwana u kienet

tiddeċiedi l-qorti taċċettax din it-talba jew le pero' l-affarijiet kienu li d-Dwana kienet qed tagħmel ħafna mix-xogħol hi sakemm tasal għall-prosekuzzjoni.

...

Klawsola 29 - Emenda ta' l-artiklu 80 ta' l-Att prinċipali
Clause 29 - Amendment of article 80 of the principal Act

THE CHAIRMAN: Is-Segretarju Parlamentari.

ONOR. TONIO FENECH: Mr Chairman, klawsola 29 hija fil-fatt klawsola li hija mirrored ma' dak li għamilna xi ftit jew wisq mad-dwana meta aħna tkellimna fuq l-importazzjoni li xi hadd ma jkunx iddikjara dik l-importazzjoni. Fil-każ tad-dwana għedna li l-ammont ikun tliet darbiet tad-dazju li jkun gie maħruġ. Hawnhekk mhux id-doppju ta' l-ammont sħiħ. Fil-VAT kien hemm dak l-istess tip ta' kuncett li allura qed indawruh ukoll u qed ngħidu li l-multa għandha tkun tliet darbiet it-taxxa li kellha tithallas preċedentement jew inkella Lm150 skond liema tkun l-akbar. Daħhalna wkoll l-istess kuncett li jekk jaċċetta out of court settlement, allura t-terz minn dak l-ammont għandu jitqies bħala dejn ċivili.

THE CHAIRMAN: Li jfisser?

ONOR. TONIO FENECH: Li jieħdu d-dipartiment tal-VAT u mhux il-qorti'. Il-piena ta' tliet darbiet id-dazju giet introdotta fil-Kap. 382 permezz tal-Att I tal-2010 u sussegwentement emendata permezz tal-Att III tal-2013 u l-Att XVI tal-2017. L-Att VII tal-2018 introduċa l-proviso speċifiku relattiv għal tabakk manifatturat. Fis-seduta tal-Consideration of Bills Committee tal-24 ta' Marzu, 2010, li kienet qed tiddiskuti l-Abbozz 40. Il-piena ta' tliet darbiet id-dazju giet introdotta fil-Kap. 382 permezz tal-Att I tal-2010 u sussegwentement emendata permezz tal-Att III tal-2013 u l-Att XVI tal-2017. L-Att VII tal-2018 introduċa l-proviso speċifiku relattiv għal tabakk manifatturat. Fis-seduta tal-Consideration of Bills Committee tal-24 ta' Marzu, 2010, li kienet qed tiddiskuti l-Abbozz ta' Liġi 34 tal-ħdax-il legislatura:

'Klawsola 38 - Emenda tal-artikolu 16 tal-Att prinċipali Clause 38
- Amendment of article 16 of the principal Act

ONOR. TONIO FENECH: Mr Chairman, għal klawwola 38 għandi din l-emenda:

“AM” Fil-klawwola 38 minflok il-proviso gdid għall-artikolu 16(1) tal-Att prinċipali għandhom jidhlu l-provisos godda li għejjin: “Izda min jinstab hati li evada, jew li pprova jevadi d-dazju tas-sisa għandu jehel multa ta’ mhux inqas minn tliet darbiet id-dazju tas-sisa fuq dawn l-oġġetti dazjabbli, liema multa tista’ taqbez il-ħamsa u għoxrin elf euro (€25,000): Izda ukoll, terz minn dak l-ammont għandu jitqies bħala dejn ċivili addebitat u li jithallas lid-Dipartiment tad-Dwana.”. ...

IS-SUR MARTIN SPITERI: Fi Klawwola 38 fil-fatt zidna li terz mill-piena, ikun fil-fatt dejn ċivili. Tbidlet biex mhux bilfors imur b'sentenza l-ħabs.’ 41. Għalhekk ma jirrizultax li l-piena giet introdotta minħabba xi rekwizit speċifiku f’ligi komunitarja.’

42. Min-naħa l-oħra l-Unjoni Ewropea tħaddan Unjoni Doganali. Fil-prattika, dan jimplika li l-awtoritajiet doganali tal-Istati Membri kollha tal-UE jaħdmu flimkien daqslikieku kienu pajjiż wiehed. Huma japplikaw l-istess tariffi għall-oġġetti mportati fit-territorju tagħhom mill-bqija tad-dinja, u ma japplikaw ebda tariffa internament. L-Unjoni Ewropea għandha kompetenza legiſlattiva esklussiva f’dan ir-rigward.

43. Il-Qorti tagħraf ukoll illi t-Taxxa fuq il-Valur Mizjud (VAT) hija taxxa fuq il-konsum li tiġi applikata għal kwazi l-oġġetti u s-servizzi kollha li jinxtrow u li jinbiegħu għall-użu jew għall-konsum fl-UE. L-Artikolu 273 tad-Direttiva tal-Kunsill 2006/112/KE ta' 28 ta' Novembru, 2006, dwar isistema komuni ta' taxxa fuq il-valur mizjud jipprovdi:

‘L-Istati Membri jistgħu jimponu obbligi oħrajn li jidhrulhom meħtieġa biex jiżguraw il-ġbir korrett ta' VAT u biex ma ssirx frodi, soġġett għall-ħtieġa ta' trattament indaqs bejn transazzjonijiet domestiċi u transazzjonijiet li jsiru bejn Stati Membri minn persuni taxxabbli u sakemm dawn l-obbligi, fin-negozju bejn Stati Membri, ma jagħtux lok għal formalitajiet konnessi mal-qsim ta' fruntieri. L-

għażla skond l-ewwel paragrafu ma tistax tintuża biex timponi obbligi tal-fatturazzjoni addizzjonali aktar minn dawk stabbiliti fil-Kapitolu 3.'

44. Di piú, it-Trattat dwar il-Funzjonijiet tal-Unjoni Ewropea (TFUE) jipprovdi illi:

'Artikolu 325

(ex Artikolu 280 TKE)

1. L-Unjoni u l-Istati Membri għandhom jikkumbattu l-frodi u l-attivitajiet illegali oħra li jaffettwaw l-interessi finanzjarji ta' l-Unjoni permezz ta' miżuri, li jittieħdu skond dan l-Artikolu u li jservu ta' deterrent kif ukoll li jkunu tali li joffru protezzjoni effettiva fl-Istati Membri, kif ukoll fl-istituzzjonijiet, il-korpi u l-organi ta' l-Unjoni.'

45. Għalhekk, ukoll jekk stess id-dispożizzjonijiet speċifiċi tal-Kapitoli 37, 382 u 406 tal-Liġijiet ta' Malta li jilmenta dwar l-appellant m'humix riżultat ta' transpożizzjoni ta' liġi Komunitarja, m'hemmx dubju li l-għan tal-miżuri hemm stabbiliti huwa fl-aħħar mill-aħħar 'to ensure an effective application of the European provisions' dwar it-tassazzjoni indiretta (dazju u VAT).

46. Fil-Kawża C-617/10, wara talba għal referenza preliminari fil-każ Åklagaren v. Hans Åkerberg Fransson, li kien jirrigwarda proprju każ ta' regoli nazzjonali Svedizi dwar il-ġbir tal-VAT, il-Qorti tal-Ġustizzja tal-UE qalet:

'25 Issa, fil-qasam tal-VAT, jirriżulta minn naħa, mill-Artikoli 2, 250(1), u 273 tad-Direttiva tal-Kunsill 2006/112/KE, tat-28 ta' Novembru 2006, dwar is-sistema komuni ta' taxxa fuq il-valur miżjud (ĠU L 347, p. 1) li b'mod partikolari jirriproduċu d-dispożizzjonijiet tal-Artikolu 2 tas-Sitt Direttiva u tal-Artikolu 22(4) u (8) tal-istess direttiva, fil-verżjoni tagħha li tirriżulta mill-Artikolu 28h ta' din tal-aħħar, u min-naħa l-oħra, mill-Artikolu 4(3) TFUE li kull Stat Membru għandu l-obbligu li jadotta l-liġijiet u l-miżuri amministrattivi neċessarji sabiex jiġi żgurat il-ġbir tal-VAT

kollha dovuta fit-territorju tiegħu u sabiex tiġi migġielda l-frodi (ara sentenza tas-17 ta' Lulju 2008, Il-Kummissjoni vs L-Italja, C-132/06, Ġabra p. I-5457, punti 37 u 46).

26 Barra minn hekk, l-Artikolu 325 TFUE, jobbliga lill-Istati Membri sabiex jiġġieldu l-attivitajiet illegali li jippreġudikaw l-interessi finanzjarji tal-Unjoni permezz ta' miżuri dissważivi u effettivi u b' mod partikolari, tobbligahom jadottaw l-istess miżuri sabiex jikkumbattu l-frodi li tippreġudika l-interessi finanzjarji tal-Unjoni bħal dawk li huma jadottaw sabiex jikkumbattu l-frodi li tippreġudika l-interessi finanzjarji tagħhom stess (ara, f'dan is-sens, is-sentenza tat-28 ta' Ottubru 2010, SGS Belgium et, C-367/09, Ġabra p. I-10761, punti 40 sa 42). Issa, peress li r-riżorsi proprji tal-Unjoni jinkludu, b' mod partikolari, skont l-Artikolu 2(1) tad-Deċiżjoni tal-Kunsill 2007/436/KE, Euratom, tas-7 ta' Ġunju 2007, dwar is-sistema tar-riżorsi proprji tal-Komunitajiet Ewropej, id-dhul provenjenti mill-applikazzjoni ta' taxxa uniformi fuq bażi armonizzata tal-VAT iddeterminata skont ir-regoli tal-Unjoni, hemm rabta diretta bejn il-ġbir tad-dhul mill-VAT skont id-dritt tal-Unjoni applikabbli u t-tqegħid għad-dispożizzjoni tal-baġit tal-Unjoni tar-riżorsi korrispondenti mill-VAT, peress li kull lakuna fil-ġbir ta' dawn tal-ewwel potenzjalment tikkawża tnaqqis fit-tieni (ara, f'dan is-sens, is-sentenza tal-15 ta' Novembru 2011, Il-Kummissjoni vs Il-Ġermanja, C-539/09, Ġabra p. I-11235, punt 72).

27 Minn dan jirriżulta li s-sanzjonijiet fiskali u l-azzjonijiet kriminali għall-frodi fiskali bħal dawk li l-akkużat in kwistjoni fil-kawża prinċipali kien jew għadu suġġett għalihom minhabba l-ineżattezza talinformazzjoni pprovduta fil-qasam tal-VAT jikkostitwixxu implementazzjoni tal-Artikoli 2, 250(1) u 273 tad-Direttiva 2006/112 (preċedentement l-Artikoli 2 u 22 tas-Sitt Direttiva) u tal-Artikolu 325 TFUE u, għalhekk, tad-dritt tal-Unjoni fis-sens tal-Artikolu 51(1) tal-Karta.

28 Il-fatt li l-legiżlazzjonijiet nazzjonali li jservu bħala l-baży għallimsemmija sanzjonijiet fiskali u azzjonijiet kriminali ma ġewx adottati sabiex tiġi trasportata d-Direttiva 2006/112 ma jistax ikun

ta' natura li jikkontesta dik il-konkluzjoni, peress li l-applikazzjoni tagħhom, iktar minn xejn, tissanzjona ksur tad-dispożizzjonijiet tal-imsemmija direttiva li hija intiża sabiex timplemanta l-obbligu impost mit-Trattat fuq l-Istati Membri li jissanzjonaw b'mod effettiv l-aġir li jikkawża ħsara lill-interessi finanzjarji tal-Unjoni. 29 Fid-dawl tas-suespost, meta qorti ta' Stat Membru tintalab tistharreg il-konformità mad-drittijiet fundamentali ta' dispożizzjoni jew ta' miżura nazzjonali li, f'sitwazzjoni li fiha l-azzjoni tal-Istati Membri ma hijiex iddeterminata interament mid-dritt tal-Unjoni, timplemanta dan id-dritt fis-sens tal-Artikolu 51(1) tal-Karta, l-awtoritajiet u l-qrati nazzjonali jibqgħu fid-dritt li japplikaw standards nazzjonali ta' protezzjoni tad-drittijiet fundamentali galadarba din l-applikazzjoni ma tippregudikax il-livell ta' protezzjoni previst mill-Karta, kif interpretata mill-Qorti tal-Gustizzja u lanqas is-supremazija, l-unità u l-effettività tad-dritt tal-Unjoni (ara, fir-rigward ta' dan l-aħħar imsemmi aspett, is-sentenza tas-26 ta' Frar 2013, Melloni, C-399/11, punt 60).'

47. L-istess argument japplika għal dak li jirrigwarda d-dazju. Il-Qorti tasal għalhekk biex tikkonkludi li l-Karta tad-Drittijiet Fundamentali tal-Unjoni Ewropea hija effettivament applikabbli għall-kaz odjern kemm għal dak li jirrigwarda l-VAT kif ukoll għal dak li jirrigwarda d-dazju.

48. Limitatament f'dan is-sens l-aggravji 'a.1' u 'a.2' jirrizultaw għalhekk misthoqqa.

49. F'kull kaz, il-prinċipju tal-proporzjonalita` tal-piena jista' jigi mistharreg ukoll taht il-kappa tal-Artikolu 1 tal-ewwel Protokoll tal-Konvenzjoni Ewropea. Ilment li ma jissemmiex fir-rikors promotur.'

Illi l-Qorti odjerna taqbel ma dak espost mill-Qorti Kostituzzjonali w'ghaldaqstant la darba fil-kaz odjern ir-rikorrent qed jattakka l-kostituzzjonalita' tal-istess ligijiet msemmija f'dak il-kaz jirrizulta

ghalhekk li kemm il-Karta kif ukoll il-Konvenzjoni huma applikabbli għall-kaz odjern.

Illi dik l-istess Qorti Kostituzzjonali procediet fid-decizjoni tagħha sabiex tgharbel il-proporzjonalita' o meno tal-ligijiet in disamina b'referenza għall-istess kasistika kwotata mir-rikorrent odjern u ddikjarat kif isegwi:

'Fin-nota ta' sottomissjonijiet irrefera għall-kaz ta' Jason James Agius v. L-Avukat Ġenerali deciza minn din il-Qorti fis-6 ta' Ottubru, 2020, li kien jitratta l-element ta' proporzjonalita` taht dik id-dispożizzjoni. L-istess kwistjoni kienet ukoll il-mertu tal-kaz fl-ismijiet Il-Pulizija v. Ahmed Alhadi Khalleefah Suwah deciz minn din il-Qorti fit-23 ta' Novembru, 2020. F'dawk is-sentenzi din il-Qorti qalet li sabiex jiġi mistharreg jekk hemmx 'a reasonable relationship of proportionality between the means employed and the aim pursued', huwa importanti li l-pieni prevvisti għar-reat in kwistjoni jiġu meqjusa fl-assjem tagħhom.

50. Skont il-gurisprudenza tal-Qorti tal-Ġustizzja tal-UE:-

'37 According to settled case-law, in the absence of harmonization of EU legislation in the field of penalties applicable where conditions laid down by arrangements under that legislation are not complied with, Member States are empowered to choose the penalties which seem to them to be appropriate. They must, however, exercise that power in accordance with EU law and its general principles, and, consequently, in accordance with the principle of proportionality (judgment of 9 February 2012, Urbán, C-210/10, EU:C:2012:64, paragraph 23 and the case-law cited).

38 Other measures closely linked to the penalties which, such as the immobilisation of a vehicle, ensure their effectiveness, must also meet those requirements.

39 Thus, in the present case, the precautionary measures permitted under national legislation at issue in the main proceedings must not exceed the limits of what is appropriate and necessary in order to attain the objectives legitimately pursued by the legislation in question; when there is a choice between several appropriate measures, recourse must be had to the least onerous, and the disadvantages caused must not be disproportionate to the aims pursued (see, to that effect, judgment of 9 February 2012, *Urbán*, C-210/10, EU:C:2012:64, paragraphs 24 and 53 and the case-law cited).

40 In that context, the Court has held that the severity of penalties must be commensurate with the seriousness of the infringements for which they are imposed, in particular by ensuring a genuinely deterrent effect, while respecting the general principle of proportionality (judgment of 27 March 2014, *LCL Le Crédit Lyonnais*, C-565/12, EU:C:2014:190, paragraph 45).'

51. F'dan il-każ, jiġi mtenni li l-appellant instab hati illi:

(i) kellu sigaretti, tabakk u xorb alkoholiku li fuqu ma thallasx il-valur ta' €2,560.34 bhala dazju tas-sisa, dazju ta' importazzjoni u taxxa fuq il-valur miżjud; u li

(ii) huwa biegh sigaretti li fuqhom ma hallasx total ta' €305.68 bhala dazju tas-sisa, dazju ta' importazzjoni u taxxa fuq il-valur miżjud. 52. Dan ifisser illi kumulattivament id-dazju/taxxa mhux imhallsa/perikolata hi €2,866.02 (€306.33 dazju ta' importazzjoni; €2015.62 dazju tas-sisa; u €544.07 bhala taxxa fuq il-valur miżjud).

53. Permezz tas-sentenza tal-Qorti tal-Maġistrati (Malta) bhala Qorti ta' Ġudikatura Kriminali, l-appellant instab hati ta' l-akkużi kontrih u ġie kkundannat għal multa ta' €1,500, sentejn prigunerija sospiżi għal erba' snin u l-konfiska tal-vettura bin-numru tar-

registrazzoni BAD 081. L-appellant m'appellax u ħallas il-multa ta' €1,500. Madanakollu appella l'Avukat Ġenerali ġħaliex apparti l-piena ta' prigunerija: (a) il-multa kellha tkun fis-somma ta' €6,965.85, in kwantu ġħal dazju ta' importazzjoni fl-ammont ta' €306.33 li ġħal tliet darbiet jagħti total ta' €918.99. Ma' dik is-somma hemm ukoll €2015.62 dazju tas-sisa li ġħal tliet darbiet jagħti total ta' €6,046.86. Terz mit-total ta' €6,965.85, cioè` €2,321.95, hu dejn ċivili. Dan bażat fuq l-Art. 62 tal-Kap. 37. (b) kellhom jiġu konfiskati l-oġġetti li fuqhom ma tħallasx dazju u dazju tas-sisa u li ġew ezibiti;

54. Mill-aspett ta' drittijiet fundamentali, fis-sentenza *Gyrlyan v. Russia* (numru 35943/15) tad-9 ta' Ottubru, 2018, il-QEDB qalet:

“21. The Court reiterates its consistent approach that a confiscation measure, even though it involves a deprivation of possessions, falls within the scope of the second paragraph of Article 1 of Protocol No. 1, which allows the Contracting States to control the use of property to secure the payment of penalties. However, this provision must be construed in the light of the general principle set out in the first sentence of the first paragraph and there must, therefore, exist a reasonable relationship of proportionality between the means employed and the aim sought to be realised (see *Ismayilov*, § 30, and *Paulet*, § 64, both cited above, and *Grifhorst v. France*, no. 28336/02, §§ 85-86, 26 February 2009)”.

55. Issir ukoll referenza ġħall-paragrafu 49 tas-sentenza *Yasar v. Romania* (numru 64863/13) tas-26 ta' Novembru, 2019, il-QEDB li kienet titratta dwar konfiska ta' bastiment. F'dik is-sentenza l-Qorti qalet:

“60. As regards the striking of a fair balance between the means employed by the domestic authorities for the purpose of preventing criminal activities relating to illegal fishing in the Black Sea and the protection of the applicant's property rights, the Court reiterates that such a balance depends on many factors, and the behaviour of the owner of the property is one element of the

entirety of circumstances which should be taken into account (see AGOSI, cited above, § 54). The Court must consider whether the applicable procedures in the present case were such as to enable reasonable account to be taken of the degree of fault or care attributable to the applicant or, at least, of the relationship between his conduct and the breach of the law which occurred; and also whether the procedures in question afforded him a reasonable opportunity to put his case to the relevant authorities (ibid., § 55). In ascertaining whether these conditions were satisfied, a comprehensive view must be taken of the applicable procedures (see B.K.M. Lojistik Tasimacilik Ticaret Limited Sirketi, cited above, 43)".

56. Hekk ukoll fil-każ Sadocha v. Ukraine (77508/11) tal-11 ta' Lulju, 2019, il-QEDB il-Qorti kkonkludiet li m'hemmx proporzjonalita` għaliex Sadocha ma setax jevita l-konfiska tal-flus billi jagħti prova dwar ilprovenjenza legittima tal-flus. Il-Qorti kkonkludiet li ma kinitx sodisfatta li l-Gvern kien ta prova sodisfacenti li sanzjoni inqas iebsa minn dik talkonfiska tal-flus, bħal per eżempju multa, ma kinitx suffiċjenti biex iservi bħala deterrent u effett punittiv.

57. L-aggravju tal-Avukat Ġenerali fl-appell li hemm pendenti quddiem il-Qorti tal-Appell Kriminali hu limitat dwar il-multa in kwantu tirreferi għad-dazju ta' importazzjoni u dazju tas-sisa. M'hemm l-ebda aggravju fir-rigward tal-multa taħt l-Art. 80 tal-Att dwar it-Taxxa Fuq ilValur Miżjud (Kap. 406). Fiz-żmien rilevanti: i. L-Art. 62 tal-Ordinanza dwar id-Dwana (Kap. 37) kien jipprovdi għall-multa ekwivalenti għal tliet darbiet id-dazju u li minnha 1/3 jitqies bħala dejn ċivili, u fid-diskrezzjoni tal-qorti prigunerija ta' mhux iktar minn sentejn. Peress li l-każ jitratta dwar tabbakk, skont l-istess dispożizzjoni "... l-piena ta' prigunerija hawnhekk preskritta għandha tapplika f'kull każ". Kien bl-Att XXXII tal-2007 li fid-definizzjoni tal-kelma 'dazju' giet inkluża dazju tas-sisa;

ii. L-Art. 16(1) tal-Att dwar id-Dazju tas-Sisa (Kap. 382) kien jipprovdi li f'każ ta' evażjoni ta' dazju li għandu jingabar skont dak l-Att, il-ħati jeħel "..... multa ta' mhux aktar minn ħdax-il elf u sitt mija u erbgħin euro u sebgha u tmenin centezmu (€11,646.87)".

58. Hemm ukoll l-Art. 17(f) tal-Kodiċi Kriminali li jipprovdi, "persuna misjuba ħatja ta' aktar minn reat wiehed li għalih hemm pieni pekunjarji tingħata l-piena tal-multa jew ammenda għola jew tal-għola multa jew ammenda, skont il-każ, b'żieda ta' nofs kull waħda mill-multi jew ammendi l-oħra".

59. F'dan il-każ il-Qorti ma thossx illi l-piena kontemplata fil-liġi hi sproporzjonata għar-reat li l-appellant instab ħati tiegħu. Għalkemm il-liġi hija tassattiva dwar il-multi li għandhom jiġu mposti kif ukoll dwar il-konfiska tal-oġġetti u l-mezz tal-garr, jitqies illi:- (i) dan kien każ fejn ir-rikorrent deliberatament kiser il-liġijiet tad-dwana u taxxa fuq il-valur miżjud; (ii) ma nġhatat l-ebda prova dwar il-valur tal-vettura Ford Escort BAD 081, dan apparti li r-rikorrent stess illimita l-ilment fuq il-multa; (iii) Ir-rikorrent m'appellax minn dik il-parti tas-sentenza fejn il-Qorti mponiet fuqu sentenza ta' prigunerija ta' sentejn sospiża għall-perjodu ta' erba' snin. Dwar dik il-parti tal-piena l-Qorti għandha diskrezzjoni dwar il-piena ta' prigunerija li timponi fuq il-ħati. F'dan ir-rigward fil-każ in eżami peress li l-Qorti mponiet sentenza sospiża, ir-rikorrent mhux ser jiskonta piena karċerarja;

(iv) fir-rikors tal-appell ir-rikorrent għamilha ċara li l-ilment hu relatat biss mal-multa li jista' jkun soġġett għaliha jekk jintlaqa' l-appell tal-Avukat Ġenerali fil-proċedura Kriminali;

(vi) Jekk jintlaqa' l-appell tal-Avukat Ġenerali l-multa li l-iktar jista' jeħel ir-rikorrent hi €4,643.9 għaliex is-somma ta' €2321.95 hi d-dejn ċivili tad-dazju ta' importazzjoni u sisa li ma tħallsux fuq l-oġġetti li nqabdu;

(vii) Meta tikkunsidra li t-total ta' dazju ta' importazzjoni u sisa dovuta fuq l-oġġetti kienet ta' €2321.95 multa li fir-realtà hi

ekwivalenti għad-doppju ma tistax titqis bħala eċċessiva. Dan meta tqis li l-pieni huma intizi bħala deterrent sabiex tiġi evitata l-evażjoni ta' taxxi indiretti mposti b'ligi ordinarja. Ligijiet li min-natura tagħhom huma ta' ordni pubbliku. Dan iktar u iktar meta tikkunsidra d-diskrezzjoni ferm wiesa' li għandha l-Qorti għal dik li hi piena ta' prigunerija li jkollha timponi f'każijiet ta' evażjoni ta' dazju fir-rigward ta' tabakk u alkoħol;

(viii) il-piena ta' prigunerija hi mħollija fid-diskrezzjoni tal-qorti li tiddeċiedi l-każ, fis-sens li l-ligi tipprovdi biss li l-massimu ma jkunx iktar minn sentejn. Għalhekk f'dan ir-rigward il-Qorti għandha diskrezzjoni wiesa';

(ix) fil-kors tal-proċeduri Kriminali l-appellant kellu kull opportunita` jressaq id-difiża tiegħu bl-aħjar mod. Wara dak il-proċess għazel li ma jappellax mis-sentenza u saħansitra hallas il-multa. Għalhekk, kuntarajament għaċ-ċirkostanzi fil-każijiet fuq imsemmija fejn l-akkużati kienu mixlija li ma ddikjarawx li kellhom fuqhom somma superjuri għal €10,000 meta kienu heġġin minn Malta u ma kienx magħruf is-sors ta' dawk il-flus, fil-każ tal-lum m'hemmx dubju dwar in-natura lleċita` tas-sigaretti, tabakk u xorb alkoħoliku meritu tar-reat li wettaq l-appellant. Filfatt f'dan il-każ diġa' hemm sentenza ta' Qorti li hi ġudikat, li l-appellant kellu fil-pussess tiegħu oġġetti li ddaħħlu f'Malta b'kuntrabandu u li kien qiegħed ibiegħ mill-istess;

(x) l-oġġetti li nqabdu fil-pussess tal-appellant/terzi ma jistgħux jibqgħu fiċ-ċirkolazzjoni peress li ma thallasx dazju, dazju tas-sisa u taxxa Rik. Kost. 75/18/1 41 fuq il-valur miżjud. Il-konfiska tal-istess oġġetti, cioè` sigaretti u alkoħol, hi konsegwenza naturali għaladarba iddaħħlu b'kuntrabandu;

60. Meħud in konsiderazzjoni ċ-ċirkostanzi partikolari ta' dan il-każ, l-aggravju 'a.4' hu miċħud ukoll.'

Illi applikati l-principji enuncjati fid-decizjoni tal-Qorti Kostituzzjonali suesposta, jirrizulta li l-ilment kostituzzjonali tar-rikorrent odjern ukoll mhux gustifikat. Fil-kaz odjern id-dazju/taxxa dovuta fuq l-oggetti detenuti illegalment mir-rikorrent kienet tammonta ghas-somma ta' €4,685.58. Din is-somma effettivament giet ordnata li tithallas mir-rikorrent bhala dejn Civili. Il-ligi wkoll, apparti d-diskrezzjoni dwar il-piena ta' tabs li fil-kaz odjerna kienet wahda sospiza, timponi multa ekwivalenti ghal darbtejn id-dazju/taxxa dovuta oltre dak dovut bhala dejn civili. Huwa ghalhekk li r-rikorrent gie ordnat ihallas is-somma kumplessiva ta' €14,056.74. Meta wiehed jikkunsidra wkoll li r-rikorrent lanqas prova jikkontesta l-akkuzi fil-konfront tieghu, tant li ammetta bl-ghan ovvju li jiehu piena anqas milli kieku kkontesta, l-Qorti ma tistax tifhem kif ir-rikorrent qed isostni li l-piena mposta fuqu mihiex wahda proporzjonata. Ghall-kuntrarju tad-decizjonijiet l-ohra msemmija, fil-kaz odjern, ir-rikorrent bl-ebda mod ma seta' jressaq prova li l-oggetti kienu ta' derivazzjoni lecita, is-sigaretta kienu tal-kontrabandu u ma kienx hemm fejn wiehed idur maghha. Dan ghall-kuntrarju tal-fondi li jinqabdu ser jinhargu mill-pajjiz meta mhux dikjarati fejn hemm il-possibilita' li l-fondi jista' jkun jirrizultaw li gejjin minn sors lecitu.

Illi r-rikorrent jemfasizza wkoll fuq l-eta' avanzata tieghu ta' 65 sena u jsostni li fl-eta' tieghu ser ikun diffici ghalih isib xoghol

sabiex ikun jista' jhallas il-multa mposta fuqu. Din il-Qorti ma taqbilx assolutament ma' dan l-argument. Se mai tal-eta' tieghu r-rikorrent messu kien jaf ben tajjeb li dak li kien qed jaghmel kien kontra l-ligi. Sfortunatament fl-eta' tieghu ir-rikorrent, nonostante l-multi mposti lii huma kjarament intizi bhala deterrent qawwi, xorta wahda ghazel li jikser il-ligi w'ghalhekk issa ma jistax jilmenta li ser ikun difficli ghalih li jhallas il-multa, dak messu rah qabel ma kkommetta r-reat.

Illi l-Qorti tqis ukoll li gialadarba id-decizjoni fl-ismijiet **Nicola Micallef vs Avukat Generali** nghatat mill-Qorti Kostituzzjonali nhar is-27 ta' Ottubru, 2021, fejn f'dik id-decizjoni inghad kjarament illi dik il-Qorti ma kinitx qed tqis ilmenti tista' tghid identici ghal dawk tar-rikorrenti bhala bi ksur tad-drittijiet fundamentali tal-bniedem u stante li r-rikors odjern gie ntavolat diversi xhur wara dik id-decizjoni cioe nhar it-8 ta' Marzu, 2022 (allura kellu jkun car u ovvju ghar-rikorrent li r-rikors tieghu ma kienx ser jirnexxi), l-Qorti tqis li t-talbiet tar-rikorrent fil-kaz odjern tressqu b'mod frivolu u vessatorju, ntizi biss sabiex itawlu l-proceduri kriminali u xejn aktar.

Decizjoni:

Ghaldaqstant, ghar-ragunijiet kollha suesposti il-Qorti tghaddi sabiex taqta' u tiddeciedi l-kawza odjerna billi filwaqt li tichad ir-

risposta tal-Avukat Generali f'dik il-parti fejn issostni li l-Karta tad-Drittijiet Fundamentali tal-Unjoni Ewropeja u l-Konvenzjoni Ewropea ma japplikawx għall-kaz odjern u l-intempestivita, tilqa' l-bqija tar-risposta tal-Avukat Generali, tghaddi sabiex tichad it-talbiet kollha tar-rikorrent.

Bl-ispejjez kollha kontra r-rikorrent.

Moqrija.

**Onor. Imhalled Dr. Joanne Vella Cuschieri
B.A., Mag. Jur. (EUR.LAW), LL.D.
31 ta' Ottubru, 2023**

**Cora Catania
Deputat Registratur
31 ta' Ottubru, 2023**